



JENS LUND
Gyvelvej 9
6780 Skærbæk

**Myndighed - Teknik og
Miljø**

Tlf. +4574929292
Mobil +45 21 48 62 43
E-mail nezfi@toender.dk

Sagsnr.:
13.02.01-P19-61-25
Ks: NOB
23. maj 2025

Tillæg til tilladelse til indvinding af grundvand til markvanding

AFGØRELSE OG LOVHJEMMEL

Den 6. februar 2025 meddelte Tønder Kommune, under kommunens sagsID 13.02.01-P19-110-24 tilladelse til indvinding af 60.000 m³ grundvand årligt til vanding af ca. 60 ha landbrugsafgrøder fra anlægsID 118111 med boringen DGU nr. 149.507 med et timeforbrug på 60 m³. Den nævnte tilladelse udløber den 31. december 2034.

I mail af den 14. maj 2025 har du ansøgt om, at hæve den maksimale oppumpede mængde fra anlægget med 50 % (= 30.000 m³) i indeværende år pga. stort vandbehov til vanding af landbrugsafgrøder, der er opstået pga. tørke i foråret 2025 med et tørkeindeks på 9 og derover.

Kommunen vurderer, at ansøgningen skal behandles efter § 17 i Bekendtgørelse om vandindvinding og vandforsyning¹.

Der meddeles tilladelse til en yderligere indvinding af grundvand på maksimalt 30.000 m³ for perioden 26. maj 2025 til den 26. august 2025 fra indvindingsanlægget med anlægsID 118111.

Udover ovenstående ændring af maksimal indvinding af grundvand for ovenstående periode, ændres den gældende indvindingsstilladelse af 6. februar 2025 under kommunens sagsID 13.02.01-P19-110-24 ikke. Tilladelsen gives efter § 20 i Vandforsyningsloven².

¹ Bekendtgørelse om vandindvinding og vandforsyning

² Vandforsyningsloven



Tillægget til tilladelsen gives på betingelse af, at vilkårene i afsnittet "Vilkår for tilladelsen" overholdes samt på baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den sammenfattende vurdering.

Tønder Kommune har endvidere truffet afgørelse om, at tillægget til tilladelsen ikke udløser krav om miljøvurdering, jf. § 21 i Miljøvurderingsloven³.

Tønder Kommune har, jf. §§ 7 og 8 i Habitatbekendtgørelsen⁴ vurderet, at det tilladte ikke påvirker et Natura 2000-område eller bilag IV-arter væsentligt.

STAMDATA

Anlægs-ID	118111
DGU nummer for boring	149.507

BORINGSOPLYSNINGER

Borings placering	Gyvelvej 9, 6780 Skærbæk (matr.nr. 397 Gånsager Ejerlav, Vodder)
Formål med indvindingen	Markvanding
Maksimal indvindingsmængde i 2025	90.000 m ³

GYLDIGHED

Gyldig til	26. august 2025
------------	-----------------

OFFENTLIGGØRELSE OG LOVHJEMMEL

Tilladelsen meddeles efter	§ 20 i Vandforsyningsloven, § 17 i Bekendtgørelse om vandindvinding og vandforsyning samt § 21 i Miljøvurderingsloven (VVM)
Offentliggørelsesdato	27. maj 2025
Klagefrist	se klagevejledning
Tilsynsmyndighed	Tønder Kommune, teknisk@toender.dk

³ [Miljøvurderingsloven](#)

⁴ [Habitatbekendtgørelsen](#) om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter



SCREENINGSAFGØRELSE VEDRØRENDE VVM OG VURDERING EFTER HABITATBEKENDTGØRELSEN

Det ansøgte er omfattet af Miljøvurderingsloven, Habitatbekendtgørelsen og Indsatsbekendtgørelsen⁵.

Tønder Kommune har behandlet denne ansøgning om vandindvinding som samtidig ansøgning efter § 18 i Miljøvurderingsloven (VVM), idet vandindvinding er medtaget på lovens bilag 2, pkt. 1c, 2diii og 10m.

Tønder Kommune har, jf. § 21 i Miljøvurderingsloven, truffet afgørelse om, at den tilladte vandindvinding ikke forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet. Den tilladte indvinding af grundvand er således ikke omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse.

Tønder Kommune har, jf. §§ 7 og 8 i Habitatbekendtgørelsen vurderet, at det tilladte ikke påvirker et Natura 2000-område eller bilag IV-arter væsentligt.

Relevante kriterier, der skal anvendes ved vurderingen af, om et anlæg kan få væsentlig indvirkning på miljøet (bilag 6 i Miljøvurderingsloven) samt habitatvurderingen fremgår af afsnittet "Begrundelse for afgørelsen".

BEGRUNDELSE FOR AFGØRELSEN

Sammenfatning af vurderingerne

Tønder Kommune har vurderet, om indvindingen kan være eller er i strid med gældende planer og, hvordan den påvirker naturområder, vandløb og grundvandsressourcen.

Alle beregninger til brug for vurdering af indvindingens påvirkning af omgivelserne er gennemført ved hjælp af screeningsværktøjet BEST Vandløb og Natur ([BEST VN](#)), hvor der foretages en vurdering af påvirkningen fra indvindingen, som tilladelsen vedrører, samt en vurdering af den akkumulerede påvirkning fra alle øvrige indvindinger. En rapport fra BEST VN om indvindingens påvirkning af omgivelserne kan rekvireres hos Tønder Kommune.

Tønder Kommune har besluttet at tildele indvindingsmængde ud fra ansøgning og behovet set i forhold til påvirkning af naturområder, vandløb og grundvandsressourcen. Hvis den ansøgte indvinding medfører påvirkninger, der er kritiske for natur, vandløb eller grundvandsressourcen, kan det være nødvendigt at reducere mængden i forhold til ansøgningen og behovet.

Tønder Kommune har vurderet, at den ansøgte mængde ikke overstiger behovet.

⁵ [Indsatsbekendtgørelsen](#) om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter



Ansøgningen er vurderet i forhold til Vandforsyningsplan, Indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse, Spildevandsplan, Kommuneplan og Råstofplan samt de statslige Naturplaner og Vandområdeplaner. Ansøgningen er screenet efter Miljøvurderingsbekendtgørelsen⁶ og efter Habitatbekendtgørelsen.

Tønder Kommune har vurderet, at indvindingen af grundvand er miljømæssigt forsvarlig, og at den ikke vil påvirke omgivelsernes kvalitet eller nærliggende indvindingsinteresser fra borer i nævneværdig grad.

Der gives derfor en tilladelse på i alt 90.000 m³ gældende for vandingssæsonen 2025.

Boringen - indvindingsanlægget

Boringen, DGU nr. 149.507, er etableret i 1993 og er 185 meter dyb. Boringen er filtersat 159 - 177 meter under terræn. Indvindingen finder, ifølge den geologiske model for området, sted fra magasinet Nedre prækvartære magasin (Bastrup Sand). Det vurderes ifølge kommunens geologiske tolkning, at boringen er filtersat under gennemgående tykke lerlag. Det vurderes yderligere, at der ikke er hydraulisk kontakt fra magasinet Nedre prækvartære magasin, som boringen indvinder fra, til det øverste terrænnære grundvand.

Placeringen af boringen er vist på vedlagte bilag 1.

Kommunen har kendskab til, at der siden 1995 har været en tilladelse til at indvinde grundvand fra den nuværende boring.

Boringen ligger uden for Område med Særlige Drikkevandsinteresser (OSD), uden for IndsatsOmråde for grundvandsbeskyttelse (IO), uden for IndVindingsOplande til almene vandværker (IVO), uden for BoringsNære BeskyttelsesOmråder (BNBO) og uden for 300 m's beskyttelseszone omkring en almen vandforsyningsboring.

Nærliggende borer

Beregninger i BEST VN viser, at der ikke sker nogen væsentlig påvirkning af de nærmeste indvindingsboringer. Derfor vurderer Tønder Kommune, at det ikke har nogen betydning for muligheden for at indvinde vand fra disse borer.

Magasinets bæredygtighed

En god kvantitativ tilstand af grundvandsressourcen forudsætter, at den gennemsnitlige indvinding pr. år over en længere periode ikke overstiger den langsigtede tilgængelige grundvandsressource. Der er fastlagt kvantitative miljømål, hvor screeningskriteriet er, at udnyttelsesgraden til vandindvinding ikke bør overstige 30 % af grundvandsdannelsen til grundvandsmagasinet.

⁶ [Miljøvurderingsbekendtgørelsen](#) om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter



I forhold til grundvandmagasinets bæredygtighed vurderes det, at vandindvindingen er i balance med grundvandsdannelsen.

Påvirkninger af natur

Der er foretaget en konsekvensberegning i screeningsværktøjet BEST VN af, hvordan indvindingen kan påvirke omkringliggende beskyttet natur (Naturbeskyttelseslovens § 3⁷ og Natura 2000⁸) og vandløb/søer i henhold til Vandrammedirektivet. Konsekvensberegningen er sammenholdt med en geologisk tolkning. Herudover er der foretaget en vurdering af om indvindingen påvirker levesteder for arter som er på Habitatdirektivets Bilag IV. I disse beregninger er inddraget de akkumulerede effekter af denne og alle øvrige tilladelser til vandindvindinger, der kan påvirke disse naturområder og vandløb. Desuden er det også vurderet, hvorvidt der tidligere er foretaget en vurdering i forhold til Natura 2000.

Vandløb

Med udgangspunkt i påvirkningsberegningen vurderer Tønder Kommune effekten af indvindingen i vandløbene ud fra følgende kriterier for de enkelte vandløbsstrækninger:

Med udgangspunkt i afstrømningsforholdene for de påvirkede vandløbsstrækninger samt den konkrete indvindings størrelse, bliver der foretaget en vurdering af den samlede, tilladte indvindings betydning for de enkelte vandløbsstrækningers hydrauliske og økologiske tilstand.

For hver strækning er der fastsat en kritisk påvirkning ud fra størrelsen af og variationen i afstrømningshydrografen og den aktuelle økologiske tilstand målt vha. DVFI, DVPI og DFFVa+ø. På baggrund af disse er der fastsat en kritisk påvirkningsprocent af medianminimumsafstrømningen for hvert opland. Den kritiske påvirkning er den påvirkning, der sikrer, at der kan opnås målopfyldelse og den størrelse der giver anledning til at vandløbet lige netop ikke kan skifte økologisk tilstandsklasse for én af de tre biologiske parametre. Medianminimumsafstrømningen er den eneste økologisk relevante vandføringsparameter der med sikkerhed kan bestemmes for samtlige vandløbsstrækninger i kommunen. Denne er benyttet for at kommunen kan foretage den bedst mulige faglige vurdering af, om "omgivelsernes kvalitet" bevares samt få et ensartet og sammenligneligt administrationsgrundlag for hele Tønder Kommune.

- Viser beregningerne at grundvandsindvindingen ikke medfører en påvirkning på vandløbsstrækningen, der overstiger den kritiske påvirkningsprocent af den

⁷ [Naturbeskyttelsesloven](#)

⁸ [Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter](#)



beregnete medianminimumsvandføring, vurderes det, at vandløbet ikke direkte eller indirekte bliver væsentligt påvirket.

- Hvis påvirkningen overstiger den kritiske påvirkningsprocent, foretages en konkret faglig vurdering.
- Påvirkes en vandløbsstrækning, der i forvejen er i dårlig tilstand, kan der ikke gives tilladelse til yderligere indvinding uden at det specifikt kan fastslås at vandføringsreduktionen ikke vil påvirke det økologiske forhold i vandløbet (jf. afgørelse fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet af den 17.08.2021 – klagenr. 1012043 og 1012044).

Såfremt påvirkningen er kritisk, foretages en procentvis reduktion af indvindingens størrelse svarende til den reduktion, der samlet set er nødvendig for at nedbringe den potentielle påvirkning fra indvindingerne i oplandet til et niveau, hvor det økologiske forhold i vandløbet ikke længere er kritisk påvirket. Indvindingerne i oplandet omfatter gældende indvindingstilladelser samt tilladelser der er udløbet, men ansøgt fornyet. Reduktionen beregnes som udgangspunkt i f.t. den ansøgte indvindingsmængde. Dog gives der normalt ikke tilladelse til en indvinding højere end den maksimalt indvundne vandmængde i perioden 2012-2023, men der kan være forhold der resulterer i, at udgangspunktet for beregningen bliver lavere.

Alternativt skal der foretages afhjælpende tiltag i oplandet, før der kan gives tilladelse til yderligere vandindvinding.

På baggrund af modelberegninger, sammenholdt med den geologiske tolkning, er der foretaget en påvirkningsvurdering af de økologiske forhold i vandløb målt vha. DVFI, DVPI og DFFVa+ø på samtlige vandløbsstrækninger, der evt. vil kunne blive påvirket af indvindingen. Det vurderes ifølge kommunens geologiske tolkning, at boringen er filtersat under gennemgående tykke lerlag. Det vurderes yderligere, at der ikke er hydraulisk kontakt fra magasinet Nedre prækvartære magasin, som boringen indvinder fra, til det øverste terrænnære grundvand. Det konkluderes derfor, at ingen målsatte eller andre beskyttede vandløbsstrækninger vil blive påvirket af indvindingen fra boringen.

Naturarealer

For naturarealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 gælder, at der ikke må ske tilstandsændringer. Det er altid den nuværende tilstand, der er afgørende for et naturareal. Der er derfor foretaget en vurdering af mulige tilstandsændringer som følge af den aktuelle indvinding i forhold til en referenceperiode fra 2012-2023, som vurderes at afspejle de nuværende forhold.

Ved vurderingen af konsekvensberegningerne tager Tønder Kommune udgangspunkt i de beregnede grundvandssænkninger for den aktuelle boring samt for den akkumulerede sænkning fra de nærtliggende boringer med gældende indvindingstilladelser og tilladelser der er udløbet, men ansøgt fornyet. Ved beregningen anvendes som udgangspunkt den tilladte indvindingsmængde. Det vurderes, at grundvandssænkninger over ca. 10 cm kan påvirke især visse våde § 3-naturtyper (mose, våd hede, eng og sø),



afhængigt af om den enkelte lokalitet har en stor eller moderat sårbarhed. Det vurderes af forsigtighedshensyn, at selv meget små grundvandssænkninger kan påvirke især visse våde § 3-naturtyper (mose, våd hede, eng og sø) i Natura 2000-områder, afhængigt af om den enkelte lokalitet har en stor eller moderat sårbarhed.

Såfremt indvindingen vurderes at kunne påvirke §3-naturen negativt, reduceres indvindingen til et niveau som giver en ubetydelig påvirkning. Indvindingerne i oplandet omfatter gældende indvindingstilladelser samt tilladelser der er udløbet, men ansøgt fornyet. Alternativt skal der foretages afhjælpende tiltag i oplandet, før der kan gives tilladelse til yderligere vandindvinding. Begge disse tiltag kan ikke bringes i spil i forbindelse med Natura 2000 områder, da der vil være tale om egentlige afværgetiltag der udløser fuld konsekvensvurdering og Miljøkonsekvensvurdering.

Natura 2000-områder

Natura 2000-områder er områder med særlige naturværdier, som skal sikres og ikke må forringes⁹.

Det nærmeste Natura 2000-område (Lindet Skov, Hønning Mose, Hønning Plantage og Lovrup Skov) ligger ca. 2,7 km syd for boringen. Tønder Kommune vurderer på baggrund af den geologiske tolkning, at indvindingens påvirkning ikke vil komme i nærheden af Natura 2000-området, da magasinet, som der indvindes fra, ikke har hydraulisk kontakt til det øverste terrænnære grundvand.

Det er dermed ikke nødvendigt at foretage en nærmere vurdering af indvindingens konsekvenser for Natura 2000-området.

§3-beskyttede naturlokaliteter

På baggrund af modelberegninger, sammenholdt med den geologiske tolkning, er der foretaget en påvirkningsvurdering af våde naturtyper i terræn. Det vurderes ifølge kommunens geologiske tolkning, at boringen er filtersat under gennemgående tykke lerlag. Det vurderes yderligere, at der ikke er hydraulisk kontakt fra magasinet Nedre prækvartære magasin, som boringen indvinder fra, til det øverste terrænnære grundvand. Det konkluderes derfor, at ingen beskyttede naturlokaliteter vil blive påvirket af indvindingen fra boringen.

Bilag IV-arter

I forhold til bilag IV-arter fra EF-habitatdirektivet er det især padder, der er tilknyttet de våde naturtyper, som kan påvirkes af vandindvinding. Yngle- og rasteområder for andre bilag IV-arter, som f.eks. grøn mosaikguldsmed, odder og visse arter af flagermus, kan potentielt også påvirkes af vandindvinding. Indvindingen påvirker ikke nogen naturområder i området i et sådant omfang at det kan medføre en væsentlig påvirkning

⁹ [Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter](#)



af Bilag IV arterne der potentielt findes i området, dvs. Butsnudet frø, Grøn frø, Skovfirben og Skrubtudse, og dermed vurderer Tønder Kommune, at ingen bilag IV-arter påvirkes væsentligt.

Samlet konklusion vedrørende påvirkning af natur

På baggrund af påvirkningsberegningerne og de udførte faglige vurderinger af konsekvenserne, vurderes det samlet, at ingen beskyttede vandløb, Natura 2000-områder, § 3 beskyttede naturlokaliteter eller bilag IV-arter vil blive væsentligt påvirkede af den tilladte indvinding.

Forureningskilder

Der findes ingen kendte forureningskilder i aktivitetens nærhed, som indvindingen vil være uforenelig med.

PARTSHØRING

Ansøger har ikke haft et udkast til tilladelsen i høring.

ANNONCERING

Tilladelsen og afgørelsen om ikke-VVM-pligt vil blive offentliggjort på kommunens hjemmeside www.toender.dk den 27. maj 2025. Afgørelserne kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. klagevejledningen.

KLAGEVEJLEDNING FOR TILLADELSE OG VVM-SCREENINGSAFGØRELSE

Kommunens afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede organisationer og i øvrigt af enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald.

Afgørelser truffet i forbindelse med kommunens vurdering af, om et anlæg skal VVM-vurderes eller ej, kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet for så vidt angår retlige spørgsmål, jf. § 49, stk. 1 i Miljøvurderingsloven (VVM).

Klagefristen er fire uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. I tilfælde, hvor offentlig annoncering af afgørelsen har fundet sted, regnes klagefristen fra tidspunktet for offentliggørelsen, uanset for tidspunktet for eventuel individuel underretning.

Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.



Du vil få besked, hvis der modtages klage.

Klagen skal sendes digitalt via Klageportalen på [Nævnenes hus - Miljø og Fødevareklagenævnet](#). Der logges ind med den digitale selvbetjeningsløsning. Det er en betingelse for klagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr. Gebyret er på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist, vil klagen blive afvist.

FRITAGELSE FOR BRUG AF KLAGEPORTAL

Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Fremsend anmodningen til Tønder Kommune, der sender anmodningen videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om fritagelse.

SØGSMÅL

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder, eller – hvis sagen påklages – inden 6 måneder efter, at endelig afgørelse foreligger¹⁰.

AKTINDSIGT

Der er mulighed for at se det materiale, der er indgået i sagens behandling. Reglerne for, hvilket materiale kommunen må udlevere, er fastlagt i Forvaltningsloven, Offentlighedsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

Denne tilladelse er meddelt af Tønder Kommune den 23. maj 2025.

¹⁰ Jf. Vandforsyningslovens § 81



Venlig hilsen

Neza Filipic

Miljømedarbejder

Myndighed - Teknik og Miljø

Wegners Plads 2

6270 Tønder

toender.dk

Bilag

1. Oversigtskort

Kopi af afgørelsen er sendt til

Partsrepræsentant – Spiras v/Heinrich Lüllau

Danmarks Sportsfiskerforbund – post@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Naturfredningsforening, lokal – toender@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening – dntoender-sager@dn.dk

Forbrugerrådet – fbr@fbr.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, lokal – vadehavet@sportsfiskerforbundet.dk

Nyttige links:

[Miljø- og Fødevareklagenævnet \(naevneneshus.dk\)](http://naevneneshus.dk)

[Retsinformation](#)

[Geus](#)

[Tønder Kommune](#)

[Indberetning af oppumpede vandmængder](#)



Bilag 1 – Oversigtskort (uden målestoksangivelse)



TØNDER KOMMUNE – Myndighed – Teknik & Miljø
WEGNERS PLADS 2 – 6270 TØNDER – 74 92 92 92

Ansøger:

Jens Lund
Gyvelvej 9
6780 Skærbæk

Formål: Indvinding af grundvand til markvandingsformål

AnlægsID: 118111

Signatur:

Sagsbehandler:

Neza Filipic
21 48 62 43
nezfi@toender.dk

Sags ID: 13.02.01-P19-61-25

Dato: 23. maj 2025



Aktuel boring